

UGDOMOSIOS APLINKOS ĮTAKA UGDANT(IS) PAŽINIMO KOMPETENCIJĄ IKIMOKYKLINIAME AMŽIUIJE

Kristina Diomina, Algimantas Bagdonas (vadovas)

Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonės 22-421, Kaunas
E. puslapis: <https://www.kaunokolegija.lt/muf/>
E. paštas: kristina.mus489@go.kauko.lt
Telefono nr.: 8 (37) 20 86 04
Tyrimų kryptis (-ys): Socialiniai mokslai S000, Edukologija S007

Tyrimo tikslas. Atskleisti ugdomosios aplinkos įtaką pažinimo kompetencijos ugdymu(si) ikimokykliniame amžiuje.

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė, apklausa raštu, apklausa žodžiu.

Rezultatai ir / arba išvados. Aplinka suprantama kaip estetiškai sutvarkyta, saugi ir patogi vaikams, užpildyta įvairiais daiktais, žaidimais, priemonėmis, skatinanti vaikų ugdymą(si). Ugdomoji aplinka skirstoma į fizinę, socialinę ir lauko aplinka, kiekviena iš jų daro įtaką vaikų pažinimo kompetencijos ugdymuisi. Tinkamai įrengta ugdymosi aplinka suteikia galimybę vienu metu įtraukti į įvairias veiklas, visus grupės vaikus, atsižvelgiant į jų amžiaus raidos ypatumus, pomėgius, interesus. Pažintinės veiklos ikimokyklinio amžiaus vaikų raidos ypatumais gali būti laikomi: rodomas susidomėjimas, kūrybiškumo elementai, informacijos suvokimas, noras užduoti klausimus, pagilinti savo žinias, savarankiška atsakymų paieška, įgūdžių lavinimas išmokti ir pritaikyti žinias. Taigi ugdomoji aplinka yra viena iš svarbiausių priemonių vaikų pažinimo kompetencijos ugdymuisi. Pagrindinis pažinimo kompetencijos uždavinys yra plėsti vaikų supratimą apie aplinkinį pasaulį ir jo pažinimo būdus, pasitelkiant į pagalbą pažintinės veiklos komponentus (smalsumą, susidomėjimą). Ikimokyklinio amžiaus vaikams, savarankiškai suvokti supantį pasaulį padeda pedagogai suteikdami galimybę dalyvauti elementariuose eksperimentuose, laisvai elgtis su įvairiais daiktais, medžiagomis ir priemonėmis.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ugdomoji aplinka vaidina svarbų vaidmenį ikimokyklinio amžiaus vaiko raidoje. Palankios aplinkos sukūrimas yra mokytojų ir tėvų užduotis, reikalaujanti sudaryti optimalias sąlygas vaikui vystytis ir augti. Remiantis mokslininkų darbais galima teigti, kad bendradarbiaujant pedagogams ir tėvams, nuolat keičiantis informacija, būtų užtikrintos palankios sąlygos vaikų harmoningam vystymuisi. Tyrimas atskleidė - šeima ir ikimokyklinė įstaiga – dvi vienodos vertės ir svarbos institucijos vaikų socializacijai, turinčios skirtingas ugdymo funkcijas. Mokytojų ir tėvų bendradarbiavimas, yra esminis veiksnys kuriant ugdomąją aplinką, skatinančią pažinimo kompetencijos ugdymąsi. Bendradarbiavimas leidžia efektyviau pritaikyti ugdymo(si) metodus, skatina tarpusavio supratimą ir pasitikėjimą, prisideda prie sėkmingo ugdymo(si) proceso. Svarbu kurti komunikacinę aplinką, kurioje tėvai ir mokytojai dalinasi informacija ir patirtimi, siekiant skatinti vaikų pažinimo kompetencijos tobulėjimą.

Reikšminiai žodžiai: ikimokyklinis amžius, pažinimo kompetencija, sąveika, ugdomoji aplinka